

تحلیل راهبردهای معادل‌یابی (سازی) در ترجمه‌های متون بانکی با استفاده از رویکرد زبان‌شناختی معناشناسی ساختارگرا

محمد نصری^۱

دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

حیدر نصرت‌زاده (نویسنده مسئول)^۲

استادیار گروه زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

شهرام مدرس خیابانی

استادیار گروه زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۴/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۲۰

چکیده

این مقاله سعی در تحلیل ترجمه‌های متون بانکی در حوزه‌ی اعتبار اسنادی (دستورالعمل‌ها) از بانکداری بین‌الملل با انتخاب پنج کتاب ترجمه‌شده و یکصد و هفتاد جمله‌ی منتخب تصادفی از میان این متون با نگاه تلفیقی ترجمه‌ای و زبان‌شناختی دارد و به همین دلیل با استفاده از دو دیدگاه راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و معناشناسی ساختارگرا و با روشی توصیفی-تحلیلی و با تکیه بر منابع کتابخانه‌ای به تحلیل برخی معادل‌یابی (سازی)‌های صورت‌گرفته در این متون می‌پردازد تا به این طریق راهبردهای معادل‌یابی (سازی) که استفاده بیشتر و نقش بارزتری در ترجمه و انتقال صحیح معنا در این‌گونه از متون دارند را شناسایی نماید. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که در ترجمه‌های این‌گونه از متون راهبردهای انتقال و گرت‌برداری فراوانی بیشتری نسبت به سایر راهبردها

۱. mohammadnasri۴۵۷@gmail.com.

۲. nosratzadeh_۱۴@yahoo.com.

دارند و دیگر راهبردها از امکان وقوع کمتری برخوردار هستند. همچنین از راهبردهای معادل‌یابی مقبول، موقت، جبران، تحلیل مؤلفه‌ای، یادداشت، اضافات و یا توضیحات و فرهنگی (در بخش متون تخصصی) استفاده‌ای نشده است. برخلاف میزان استفاده و بر اساس نمونه‌های یافت‌شده، راهبردهای کارکردی، توصیفی، تحلیل مؤلفه‌ای، یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات و گرده‌برداری در معادل‌گزینی (سازی)‌های فارسی واژه‌ها و یا عبارات تخصصی با معنای صحیح و مناسب نقش بارزتری نسبت به سایر راهبردها در ترجمه‌های این متون دارند. البته این به آن معنا نیست که سایر راهبردها نقشی در معادل‌یابی (سازی) این‌گونه از متون ندارند، بلکه استفاده به‌جا و مناسب از راهبردهای دیگر نیز برای ترجمه و انتقال صحیح و دقیق معنا در این متون ضروری به نظر می‌رسند.

کلید واژه‌ها: راهبردهای معادل‌یابی در ترجمه، متون بانکی، رویکرد زبان‌شناختی، معناشناسی ساختارگرا

۱. مقدمه

نیاز به برقراری ارتباط جهت برآورده‌سازی نیازهای علمی، تجاری، سیاسی، اقتصادی و غیره از گذشته بسیار مورد توجه قرار گرفته است و ترجمه، به‌عنوان یکی از موارد مطرح در زبان‌شناسی کاربردی جهت برقراری این ارتباط و رفع نیازها بسیار مورد استفاده قرار گرفته است و به‌طور مداوم در حال رشد و ارتقاء است. در صنعت بانکداری به دلیل وجود دستورالعمل‌های بین‌المللی، نیاز به ارتباط در بخش بانکداری بین‌الملل بیشتر از همه‌ی بخش‌های دیگر است. این دستورالعمل‌ها به زبان انگلیسی و بیشتر توسط اتاق بازرگانی بین‌الملل^۳ (همچون مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی، اینکوترمز^۴ (اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی)، مقررات متحدالشکل ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه، مقررات متحدالشکل وصولی‌ها، مقررات متحدالشکل اتاق بازرگانی بین‌الملل برای پوشش اعتبارات اسنادی، مقررات متحدالشکل خرید دین، رویه‌های استاندارد بانکداری بین‌الملل و غیره) انتشار یافته‌اند و اغلب توسط فعالان عرصه‌ی بانکی و بازرگانی در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل^۵ به فارسی ترجمه گردیده‌اند. با بررسی این متون می‌توان دید که در برخی موارد ترجمه‌های نامناسب و غیردقیقی از آن‌ها صورت گرفته است و به همین دلیل (با توجه به مشاهدات پژوهشگر) گاهی افراد آشنا به زبان انگلیسی

^۳. International Chamber of Commerce (ICC)

^۴. International Commercial Terms (Incoterms)

^۵. Iran International Chamber of Commerce

ترجیح می‌دهند که این متون را به همان زبان انگلیسی مطالعه نمایند. اما برای آن دسته از فعالان عرصه-ی بانکداری بین‌الملل، بازرگانان، دانشجویان رشته‌ی بانکداری و غیره که به زبان انگلیسی تسلط کافی ندارند، ترجمه‌ی آن‌ها بیشتر مورد مطالعه قرار می‌گیرد. لذا با توجه به بار مالی و اهمیت بالای این دستورات العمل‌ها، وجود متون ترجمه‌شده‌ی مناسب و دقیق از این موارد ضروری است. در این مقاله سعی بر آن است تا به تحلیل ترجمه‌های این متون با نگاه تلفیقی ترجمه‌ای و زبان‌شناختی پرداخته شود و با انتخاب راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و نگرش معناشناسی ساختارگرا به معادل‌یابی (سازی)‌های صورت‌گرفته در ترجمه‌های متون مربوط به اعتبار اسنادی (دستورات العمل‌ها) در بخش بانکداری بین‌الملل پرداخته شود تا بتوان به دو پرسش این پژوهش پاسخ داد:

۱. کدام یک از راهبردهای معادل‌یابی (سازی) استفاده بیشتری در ترجمه‌های متون بانکی مربوط به اعتبار اسنادی (دستورات العمل‌ها) دارند؟
۲. کدام یک از راهبردهای معادل‌یابی (سازی) نقش بارزتری در ترجمه‌های متون بانکی مربوط به اعتبار اسنادی (دستورات العمل‌ها) دارند؟

۱-۱. بیان مسأله

۱.۲. انواع متون

رایس^۶ (۲۰۰۰) متن‌ها را بر اساس کاربردهای زبانی به چهار دسته تقسیم کرده است که بوهلر^۷ این چهار دسته را بسط داده و ویژگی آن‌ها را به شرح زیر بیان می‌دارد:

الف. **متن اطلاعاتی یا محتوا محور:** در این نوع متون، محتوا نسبت به چگونگی بیان پیام‌ها (فرم زبانی) از اهمیت بیشتری برخوردار است. گزارش‌های علمی از این دسته‌اند که هدفشان انتقال پیام و دادن اطلاعات به خواننده است.

ب. **متن بیانی یا توصیفی یا ساخت محور:** همچون شعر و متون ادبی، در این نوع از متون ساخت (چگونگی بیان محتوا) از خود محتوا اهمیت بیشتری دارد و نویسنده بیشتر از بعد زیبایی‌شناختی زبان استفاده می‌کند.

^۶. Reiss

^۷. Bühler.

پ. متن ترغیبی یا جاذبه محور: تمرکز این متون بر جاذبه و گیرایی است. به بیان دیگر، هدف این متن جذب کردن و متقاعد ساختن خواننده است.

ت. متن شنیداری- رسانه‌ای: در این نوع متون، به همراه متون نوشتاری از رسانه‌های الکترونیکی مانند تصویر، موسیقی و غیره استفاده می‌شود تا محتوای کلام تکمیل شود (صداقت‌رستمی و بیگدلی، ۱۳۹۵).

در متون بانکی به دلیل اینکه محتوا و انتقال پیام نسبت به فرم از اهمیت بیشتری برخوردار است، لذا بر اساس تقسیم‌بندی رایس جزء متون اطلاعاتی و به‌طور خاص متون فنی محسوب می‌شوند که سبک، سیاق، لغات تخصصی و سایر ویژگی‌های خاص خود را دارند.

۱.۳. مروری بر مطالعات مبتنی بر ترجمه‌ی متون بانکی

احمد مختار امام و همکاران (۲۰۲۰) در مقاله‌ی خود با بررسی خصوصیات زبان‌شناختی (زبان اقتصادی) این متون همچون سیاق، باهم‌آیی‌ها، معادل‌یابی‌ها، نوع متن و غیره به مشکلات مترجمان در ترجمه‌ی این متون می‌پردازند. هاری‌یانتو^۱ (۲۰۱۹) در مقاله‌ی خود با تقسیم‌بندی اصطلاحات بانکی به دو گروه مربوط به خدمات سنتی و نوین، این نتیجه‌گیری را می‌کند که فرایند ترجمه با درک متن و اصطلاحات بانکی در زبان مبدأ آغاز می‌شود و استفاده از مترادف، راهبرد مناسبی برای ترجمه نمی‌باشد و نتیجه ترجمه‌ی آن پیامدهای حقوقی متفاوتی ایجاد می‌کند. همچنین از جهت کاربردهای راهبردی ترجمه‌ای، مترجم‌ها در صورت نیافتن معادل و یا مترادف از ترجمه‌ی تحت‌اللفظی استفاده می‌کنند و در صورت وقوع درک ناصحیح با انجام ترجمه‌ی تحت‌اللفظی، سعی در استفاده از وام‌واژه‌ها در ترجمه-ی معادل‌ها می‌نمایند. فتحی‌علی‌شاه و همکاران (۲۰۱۹) نیز در مقاله‌ی خود این نتیجه را بیان می‌کنند که بخش بانکی با به‌کارگیری یک زبان تبادل بین‌المللی می‌تواند به اقتصاد یک کشور کمک بسیار کند و در غیر این صورت به دلیل درک نادرست از مدارک بانکی، یک هرج‌ومرج در بخش مالی به وجود می‌آید که بخش‌های دیگر جامعه را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۱.۴. مروری بر مطالعات مبتنی بر تحلیل راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و همچنین تحلیل زبان‌شناختی مربوط به ترجمه‌ی سایر متون

^۱. Hariyanto

حسینی معصوم (۱۳۹۹) در بررسی چالش‌های زبان‌شناختی در ترجمه‌ی برگردان‌های نشان‌های تجاری و عناوین سازمانی از فارسی به انگلیسی، ضمن بررسی ساختارهای این عناوین از دیدگاه نحوی و واژگانی و بررسی انواع روش‌های ترجمه بر اساس مدل نیومارک و همچنین ارائه دسته‌بندی جدید از خطاهای مترجمان در برگردان عناوین از فارسی به انگلیسی این نتیجه را بیان می‌کند که شناخت شیوه‌های مرسوم ترجمه‌ی این عناصر در سطح بین‌المللی پیش‌شرط ترجمه‌ی مناسب این عنوان‌هاست و مترجمان و دانشجویان ترجمه باید آموزش‌های ویژه‌ای در این زمینه دریافت کنند. دقوقی و هاشمی (۲۰۱۶) در مقاله‌ی خود این نتیجه را بیان می‌کنند که راهبرد معادل‌یابی کارکردی پرکاربردترین راهبرد و دگرگون‌سازی (وارونه‌ش) و بازنویسی (دگرنوشت) کم‌کاربردترین این راهبردها در ترجمه‌ی اثر نون والقلم است. صیادانی و بازیار (۱۳۹۴) در نقدی بر معروف‌ترین روش‌های ترجمه‌ی قرآن کریم بر اساس جدیدترین تئوری‌های ترجمه و زبان‌شناسی این نتیجه‌گیری را می‌کنند که دریافت صحیح پیام و حفظ معنای زبان متن مبدأ ضروری است و به این منظور چاره‌ای جز استفاده از ترجمه‌ی پویا و بومی - سازی عبارات متن مبدأ وجود ندارد. چراکه دیگر روش‌های ترجمه همچون تفسیری و تحت‌اللفظی در برگردان صحیح عبارات فرهنگی کارآمد نبوده و حتی به تضعیف زبان مقصد نیز منجر خواهد شد. از دیگر موارد مطالعات پیشین داخلی می‌توان به مقاله‌ی حیدری و دیگر همکاران (۱۳۹۷)، مقاله‌ی کیدار بندسری و صدقی (۱۳۹۶) و مقاله‌ی خلیلی‌زاده و امیرشجاعی (۱۳۹۶) نام برد.

برای پاسخ به پرسش‌های پژوهش، این پژوهش کتابخانه‌ای با پیکره‌ی نوشتاری صورت گرفته است که در آن سعی بر استفاده از متون پرکاربرد در زمینه‌ی اعتبار اسنادی بوده است. از آنجاکه متون ترجمه‌شده و انتشاریافته توسط کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل به‌عنوان یکی از منابع اصلی، موثق و قابل ارجاع در بانک‌های ایرانی هستند که توسط کارکنان صنعت بانکداری بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ لذا بررسی‌ها و دقت‌های زیادی در جهت انتخاب متون بانکی از میان این منابع صورت گرفت که در نهایت کتاب‌های زیر برگزیده شدند.

۱. اینکوترمز ۲۰۲۰ (با دو ترجمه)

۲. مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی

۳. رویه‌های بین‌المللی عملیات بانکی برای بررسی اسناد به موجب UCP۶۰۰

۴. راهنمای جامع اعتبار اسنادی

پس از گزینش این متون و بررسی مقابله‌ای آن‌ها با ترجمه‌های فارسی صورت‌گرفته و با استفاده از راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و نظریه‌ی معناشناسی ساختارگرا و به‌صورت یک پژوهش میدانی، تلفیقی، با روش توصیفی-تحلیلی (تحلیل محتوا) و کیفی و با شیوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای به بررسی راهبردهای معادل‌یابی (سازی) به‌کار گرفته‌شده در ترجمه‌ی یکصد و هفتاد جمله تصادفی منتخب پرداخته می‌شود.

۱.۵. راهبردهای معادل‌یابی نیومارک

جهت تحلیل معادل‌های ترجمه‌ای این متون، از هفده روش معادل‌یابی نیومارک (۱۹۸۸) استفاده می‌شود. اگرچه این نظریه‌ی ترجمه‌ای مربوط به ترجمه‌ی عناصر فرهنگی بوده و نیومارک این نظریه را برای ترجمه‌ی عناصر فرهنگی ارائه کرده است، اما شایان ذکر است که این نظریه به دلیل جامع و متنوع بودن آن به نظر می‌رسد که برای گزینش و یا ساخت معادل در ترجمه‌ی دیگر متون نیز کارایی داشته باشد که با این پژوهش می‌توان این مورد را نیز مورد آزمون قرارداد.

- انتقال یا وام‌گیری^۹: به‌کارگیری کلمه یا عبارت زبان مبدأ در زبان مقصد است که نوعی حرف‌نگاری^{۱۰} است.

- بومی‌سازی ساختاری یا هماهنگ‌سازی^{۱۱}: تطابق واژه‌ی انتقال‌یافته با ساختارهای آواشناختی و صرفی زبان مقصد می‌باشد.

- معادل فرهنگی^{۱۲}: استفاده از واژه‌ی فرهنگی با جایگاهی یکسان و مشابه در فرهنگ مقصد می‌باشد.

- معادل کارکردی یا نقشی^{۱۳}: استفاده از معادلی است که کاربرد مشابهی در زبان مقصد دارد.

- معادل توصیفی^{۱۴}: به معنای توصیف واژه‌ی فرهنگی است.

- مترادف یا هم‌معنایی^{۱۵}: استفاده از واژه‌ی مترادف در جایی که معادل دقیقی وجود ندارد.

- ترجمه‌ی فرضی یا گرتنه‌برداری^{۱۶}: ترکیبی از قرض‌گیری و ترجمه‌ی تحت‌اللفظی (اغلب درکلمات

مرکب و باهم‌آیی) است.

^۹. transference

^{۱۰}. transliteration

^{۱۱}. naturalization

^{۱۲}. cultural equivalent

^{۱۳}. functional equivalent

^{۱۴}. descriptive equivalent

^{۱۵}. synonymy

^{۱۶}. through-translation

- تغییرات دستوری یا جایگزینی‌ها^{۱۷}: منظور ترجمه همراه با تغییر یا جایگزینی در ساختارهای گرامری است.
- دگرگون‌سازی یا وارونه‌ش^{۱۸}: تغییر نقطه نظر و یا دیدگاه مترجم است. تغییر علت به جای نتیجه، جزء به جای کل، تغییر نمادها و معلوم به مجهول از فرایندهای دگرگونی است.
- ترجمه‌ی مقبول و یا ترجمه‌ی استاندارد مورد پذیرش^{۱۹}: معمولاً باید برای هر واژه‌ی سازمانی از ترجمه‌ی رسمی یا ترجمه‌ای که مقبولیت عامه دارد استفاده کرد و اگر مناسب نباشد، مترجم به‌طور غیر مستقیم، عدم موافقت خود را با ترجمه‌ی رسمی که از آن صورت گرفته است نشان می‌دهد.
- ترجمه‌ی موقت^{۲۰}: ترجمه‌ای که برای واژگان تخصصی جدید است تا در فرصت‌های بعدی تغییر یابد.
- جبران^{۲۱}: در این روش نارسایی معنایی و یا نقص در جلوه‌های آوایی و استعاره‌ها و یا مفاهیم کاربردی در بخشی از جملات، در بخش دیگر جبران می‌شود.
- تحلیل مؤلفه‌ای^{۲۲}: شامل تفکیک واحدهای معنایی به اجزای معنایی‌شان می‌باشد.
- کاهش و افزایش^{۲۳}: به معنای افزودن کلمه یا عبارتی به متن و یا حذف برخی قسمت‌های متن است.
- بازنویسی یا دگرنوشت^{۲۴}: عبارت است از شرح و بسط و یا توضیح بخشی از متن. این فرایند در متونی مورد استفاده قرار می‌گیرد که ضعیف یا نارسا نوشته شده باشند یا معنای تلویحی داشته باشند و نکات مهمی حذف شده باشد.
- ترکیب یا فرایندهای تلفیقی^{۲۵}: استفاده از دو یا چند شیوه به‌طور هم‌زمان را بیان می‌دارد.

^{۱۷}. shifts or transpositions

^{۱۸}. modulation

^{۱۹}. recognized translation

^{۲۰}. translation label

^{۲۱}. compensation

^{۲۲}. componential analysis

^{۲۳}. reduction and expansion

^{۲۴}. paraphrase

^{۲۵}. couplet

- یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات^{۲۶}: شامل اطلاعات فرهنگی تخصصی و زبان‌شناختی است که مترجم بسته به نوع متن در پایین صفحه، انتهای متن و یا انتهای کتاب می‌دهد.

۲. تحلیل یافته‌ها

با توجه به بررسی مقابله‌ای جملات برگزیده، یافته‌های زیر بر اساس تحلیل مورد به مورد راهبردها حاصل گردید.

۱.۲. انتقال (وام‌گیری)

بخشی از معادل‌های قرضی در جملات بانکی برگزیده شامل سرواژه‌ها (تلفظ واژه‌گونه حروف)، اختصارهای الفبایی (تلفظ تک‌تک نویسه‌ها) و مخفف‌ها می‌باشند که دو نوع اول کاربرد و فراوانی زیادی در بخش اعتبارات اسنادی همچون شیوه‌های حمل دارند. لذا برای تحقق اصل اقتصاد و کم-کوشی در زبان (صرف کم‌ترین نیرو برای انتقال بیشترین اطلاعات) از آوردن نام کامل شیوه‌های حمل در زبان انگلیسی خودداری شده و به جای آن‌ها از سرواژه‌ها و اختصارهای الفبایی سه نویسه‌ای (که نوعی ترکیب ادغامی‌اند) استفاده شده است.

از شیوه‌های ترجمه‌ی این سرواژه‌ها و اختصارهای الفبایی در زبان فارسی می‌توان به الف: استفاده از صورت اختصاری ترجمه‌شده همچون «PLO» یا همان «Palestine Liberation Organization» به سازمان آزادی‌بخش فلسطین و سپس «ساف»، ب: ترجمه‌ی عین اختصارات زبان مبدأ با حروف زبان مقصد مانند «UNESCO» «یونسکو» و «NATO» «ناتو» (لطفی‌پور ساعدی، ۱۳۸۸، صص. ۱۰۰-۱۰۱) و پ: استفاده از ترجمه‌ی کامل مفهوم در زبان مقصد (عادل و رحیمی، ۱۳۹۶) اشاره کرد.

جدول ۱. انواع شیوه‌های حمل (سرواژه و اختصارهای الفبایی) بر اساس کتاب اینکوترمز ۲۰۲۰ و معادل

ترجمه‌ای آن‌ها در زبان فارسی طبق ترجمه‌ی شرکت چاپ و نشر بازرگانی

سرواژه یا اختصارهای الفبایی به کاررفته	عبارت کامل در زبان انگلیسی	معادل ترجمه‌ای در زبان فارسی	معادل سرواژه- ای یا اختصار الفبایی در زبان فارسی
--	----------------------------	------------------------------	---

^{۲۶}. Notes, additions and glosses

EXW	Ex Works	تحویل کالا در محل کار	-
FCA	Free Carrier	تحویل کالا در محل مقرر به حمل کننده	-
FOB	Free on Board	تحویل کالا روی عرشه کشتی	-
FAS	Free Alongside Ship	تحویل کالا در کنار کشتی	-
CFR	Cost and Freight	قیمت کالا و کرایه حمل تا بندر مقصد	-
CIF	Cost, Insurance, and Freight	قیمت کالا، بیمه و کرایه حمل تا بندر مقصد	-
CPT	Carriage Paid to	پرداخت کرایه‌ی حمل کالا تا مقصد	-
CIP	Carriage and Insurance Paid To	پرداخت کرایه‌ی حمل و بیمه کالا تا مقصد	-
DAP	Delivered at Place	تحویل کالا در محل مقرر در مقصد	-
DPU	Delivered at Place Unloaded	تحویل کالا در محل مقرر به صورت تخلیه شده	-
DDP	Delivered Duty Paid	تحویل کالا در محل مقرر با ترخیص و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی	-

با توجه به بررسی این سرواژه‌ها و یا اختصارهای الفبایی در متون بانکی برگزیده مشخص گردید که تنها راهبرد معادل‌یابی وام‌گیری برای گزینش معادل سرواژه‌ای و یا اختصار الفبایی این اصطلاحات حمل استفاده شده است و تنها در برخی از موارد که از کل عبارت در زبان مبدأ استفاده شده است، از

معادل ترجمه‌ای آن به صورت گرت‌برداری و یا توصیفی استفاده شده است، درحالی‌که هر روزه سرواژه‌ها یا اختصارهای الفبایی جدید بسیاری در صنعت بانکداری پدید می‌آیند.

جدول ۲. برخی سرواژه‌های جدید در صنعت بانکداری

سامانه جامع ارزی	سمتاک	سامانه مدیریت تعهدات ارزی کشور
سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی	سنا	سامانه نظارت ارزی
نظام یکپارچه معاملات ارزی	مکنا	مرکز کنترل و نظارت اعتبارات
سامانه نظارت ارزی	شهاب	شناسه هویت الکترونیک بانکی

با توجه به برخی معادل‌سازی‌های سرواژه‌ای و یا اختصارهای الفبایی در صنعت بانکداری همچون معادل‌سازی سرواژه‌ای شبا (شماره حساب بانکی ایران) برای IBAN^{۲۷} می‌توان اختصارهای الفبایی و یا سرواژه‌ای جدید چون ت.ک.ع. (تحویل کالا روی عرشه) و یا ت.ک.ک. (تحویل کالا در کنار کشتی) و یا اختصار الفبایی چهارنویسه‌ای چون ت.ک.ت.ع. (تحویل کالا در محل مقرر با ترخیص و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی) را برای شیوه‌های حمل پیشنهاد داد.

در بخش‌های دیگر متون اعتبار اسنادی (به غیر از اصطلاحات حمل) نیز از سرواژه‌ها و اختصارهای الفبایی دیگری همچون:

UCP (Uniform Customs and Practice), ISBP (International Standard Banking Practice), KYC (Know Your Customer), FIATA (Federation Internationale de Associations de Transitaires et Assimiles), LIBOR (London Interbank Offer Rate), SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication), URR (Uniform Rules for Bank-to-Bank Reimbursements under Documentary Credits)

استفاده شده است که با معادل‌های قرضی و در اکثر مواقع با همان حروف الفبایی انگلیسی و بدون معادل‌یابی (سازی) وارد زبان فارسی شده‌اند. نکته قابل توجه در بخش معادل‌یابی (سازی) برای سرواژه‌ها و اختصارهای الفبایی در این متون این است که حتی یکسان‌سازی برای آن‌ها در ترجمه‌های برگزیده صورت نگرفته است، تا جایی که معادل بدون حروف برگردان همچون UCP^{۲۸} در تمامی متون

^{۲۷}. International Bank Account Number

^{۲۸}. Uniform Customs and Practice

برگزیده مورد استفاده قرار گرفته است، اما برای موارد دیگر همچون ICC همیشه ترجمه‌ی کامل فارسی آن یعنی اتاق بازرگانی بین‌الملل (پیشنهاد سرواژه ا. ب. ب. در زبان فارسی توسط پژوهشگر) و یا اختصار الفبایی^{۲۹} URR به صورت ترجمه‌ی کامل همچون مقررات متحدالشکل برای پوشش پرداخت بین‌بانکی معادل‌گزینی (سازی) شده‌اند.

با عبور از بحث سرواژه‌ها و اختصارهای الفبایی و بررسی بیشتر متون برگزیده مشخص گردید که برخی از واژه‌ها به صورت قرضی وارد زبان فارسی شده‌اند و معادلی برای آن‌ها تاکنون یافت نشده است (خلاً واژگانی). اما برخی از واژه‌ها با توجه به اینکه برای آن‌ها معادل‌یابی (سازی) در زبان فارسی صورت گرفته است، اما هنوز در ترجمه‌ها، از معادل‌های وام‌گیری شده آن‌ها استفاده می‌شود.

Clause کلوز (معادل قرضی در صنعت بیمه)، Checklist چک لیست (فهرست یادآور)، Demurrage دموراژ (جریمه‌ی معطلی کشتی)، Field فیلد (بخش، قسمت)، Finance فاینانس (تامین مالی)، Force majeure فرس ماژور (قهوه‌ی قهریه)، Franchise فرانچیز (فاقد معادل)، perforated پرفراژشده (برجسته)، Risk ریسک (خطر)، Schedule شدیول و یا شجول (نامه‌ی ضمیمه اسناد)، Syndicate سندیکا (مشارکت)، Transhipment ترنسشپمنت (انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله‌ی نقلیه دیگر)، Transit ترانزیت (حمل و نقل، ارسال و عبور)، Usance یوزانس (پرداخت مدت‌دار)، Reference Number شماره رفرنس (شماره شناسه).

با توجه به دلایل استفاده از وام‌واژه‌ها همچون کسب هویت یا اعتبار اجتماعی، دشواری تلقی شدن واژه‌ی بومی، خلاء واژگانی، شفافیت بیشتر وام‌واژه و غلبه سیاسی و نظامی (شقاقی، ۱۳۸۶) دلیل عمده‌ی وجود این واژه‌های قرضی (با توجه به تخصصی بودن آن‌ها) خلاً واژگانی است. اما دلیل دیگر این قرض‌گیری (با توجه به گزینش معادل فارسی برای برخی واژه‌ها)، سلیقه‌ی مترجم می‌باشد که این خود نیز به دلیل تفاوت نگاه مترجم با زبان‌شناس است. برای یک مترجم انتقال مفهوم به زبان مقصد به صورت صحیح و قابل درک از اولویت اول برخوردار است، حتی اگر از وام‌واژه استفاده کند، اما یک زبان‌شناس انتقال مفهوم همراه با حفظ زبان مقصد را مورد توجه قرار می‌دهد و از تأثیرات این وام‌گیری‌ها بر روی زبان مقصد مطلع است.

^{۲۹}. Uniform Rules for Bank-to-Bank Reimbursements under Documentary Credits (URR)

۲.۳. بومی‌سازی ساختاری

بومی‌سازی که تطابق واژه‌ی انتقال‌یافته با ساختارهای آواشناختی و صرفی زبان مقصد و با هدف تولید سبکی روان و شفاف است و واژه‌ی زبان مبدأ با نظام تلفظ زبان مقصد همراه می‌شود.

Transport document covering **containerized** goods often only show a **container** number.

در اسناد حمل مربوط به کالاهای حمل‌شده در کانتینر به‌طور معمول از شماره کانتینر استفاده می‌شود (شیرازی، ۱۳۹۷، ص. ۳۷).

A **syndicate** agreement signed by all participating banks is central to any participation or **syndication** (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۴۱۶).

توافق‌نامه‌ی سندیکایی که توسط کلیه‌ی بانک‌های شریک امضا می‌شود، نقش محوری در هر مشارکت یا سندیکا دارد (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲۳).

To avoid the possibility of incurring **demurrage** charges (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۲۴۹).

از ایجاد هزینه‌های ناشی از دموراژ جلوگیری کند (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۵۹).

واژه‌ی container با تلفظ /k n'teɪn (r) / (Oxford advanced learner's dictionary,

۲۰۱۷) به‌صورت قرضی /kən'teɪn r/ وارد زبان فارسی شده است تا طبق الگوهای آواشناسی و واج-

آرایی زبان فارسی تلفظ آسان‌تری داشته باشد. واژه‌ی دوم با تلفظ /'sɪndɪkeɪt/ (Oxford advanced

learner's dictionary, ۲۰۱۷) که به‌صورت قرضی و با الگوهای آواشناسی و واج‌آرایی زبان فارسی

با تلفظ /'sændɪkə/ مورد استفاده قرار گرفته است. واژه‌ی سوم با تلفظ /dɪ'mɒrɪdʒ/ (Oxford

advanced learner's dictionary, ۲۰۱۷) که به‌صورت قرضی و با الگوهای آواشناسی و واج‌آرایی

زبان فارسی با تلفظ /d 'mörədʒ/ در زبان فارسی مورد استفاده قرار گرفته است. از نمونه‌های دیگر

نیز می‌توان به واژه‌های cottage (کوتاژ) و یا tarrif (تعرفه) اشاره کرد که با راهبرد وام‌گیری و بومی-

سازی وارد زبان فارسی شده‌اند.

۲.۴. معادل فرهنگی

با بررسی متون برگزیده تنها، یک معادل فرهنگی در این‌گونه از متون یافت شد.

This does not mean that documents require a **mirror image** (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۳۳۴).

این به معنای لزوم تکرار نعل به نعل در اسناد نیست (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۴۳).

متون بانکی برگزیده از دو بخش عمومی و تخصصی تشکیل شده‌اند که تنها در بخش عمومی مربوط به یکی از کتاب‌های برگزیده با عنوان «راهنمای جامع اعتبار اسنادی» و به دلیل سبک آموزشی و نگارش کتاب، تنها یک اصطلاح فرهنگی فوق مورد استفاده قرار گرفته است که مترجم با استفاده از معادل فرهنگی برای آن معادل‌گزینی نموده است. لذا با توجه به تخصصی بودن این متون استفاده‌ای چندانی از این راهبرد نشده است.

۴.۴. معادل کارکردی

معادل‌های کارکردی خود به دو دسته تقسیم می‌شوند. اول اینکه واژه و یا عبارت موجود در متن اصلی به‌تنهایی نمایان‌گر نقش کارکردی واژه یا عبارت است و با ترجمه‌ی لغت به لغت، معنا و نقش کارکردی آن به زبان مقصد منتقل می‌شود. به‌عنوان نمونه برخی اسامی برگزیده برای بانک‌ها، با توجه به نقش کارکردیشان همچون: Issuing Bank (بانک صادرکننده)، Advising Bank (بانک ابلاغ-کننده)، Bank Transferring (بانک انتقال‌دهنده)، Confirming Bank (بانک تاییدکننده)، Claiming Bank (بانک مطالبه‌کننده) و Reimbursing Bank (بانک پوشش‌دهنده).

اما دسته دوم، برخی از واژه‌ها یا عبارات با نقش کارکردی در زبان مبدأ هستند که با ترجمه‌ی لغت به لغت و یا وام‌گیری نمی‌توان معنای آن‌ها را به زبان مقصد منتقل کرد. لذا، ابتدا می‌بایست نقش کارکردی آن‌ها را تشخیص و سپس با ارائه معادلی بر اساس نقش کارکردی، معنای موردنظر را به زبان مقصد منتقل کرد.

اعتبار اسنادی ضمانتی (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۹)

Standby Letter of Credit

(۴۹)

اعتبار اسنادی پیش‌پرداخت (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۲۲)

Red Clause Documentary Credit

ص. ۱۲۲)

خرید دین (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲) (خرید اسناد Forfaiting

(مالی)

Clean Collection

وصولی ساده (وصولی اسناد مالی)

در نمونه‌ی اول معادل ساخته‌شده به کارکرد ضمانتی اعتبار در متن مبدأ اشاره دارد. در نمونه‌ی دوم معادل ساخته‌شده نیز براساس نقش کارکردی پیش‌پرداختی آن صورت گرفته است. در نمونه‌ی سوم واژه‌ی دین با ریشه‌ی عربی به معنای بدهی است و در باهم‌آیی خرید دین، کلیه‌ی دیون را شامل می‌شود. اما این عبارت در اصل برای خرید تعهداتی که در آینده به سررسید می‌رسند و ناشی از تنزیل کالا و خدمات در تجارت خارجی‌اند و به همین سبب معادل «تنزیل در تجارت خارجی» برای آن برگزیده شده است (خلعت بری، ۱۳۷۱، ص. ۵۳۱). در نمونه‌ی چهارم با معادل «وصولی ساده» که نقش کارکردی آن به شیوه‌ای از پرداخت (فقط) اسناد مالی و بدون استفاده از اسناد بازرگانی در بانک‌ها اشاره دارد و بر اساس این کارکرد می‌توان به جای صفت ساده از معادل «وصولی اسناد مالی» برای آن استفاده کرد. لذا این راهبرد کاربرد مناسبی برای معادل‌گزینی (سازی) در این گونه از متون به زبان فارسی دارد.

۴. ۵. معادل توصیفی

گاهی اوقات توصیف بر کارکرد ارجحیت دارد و برای انتقال کامل معنا می‌بایست از معادل توصیفی واژه در زبان مقصد استفاه کرد.

Jettison is a loss that would be defined as a general average (Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۶۲).

ریختن بخشی از محموله‌ها به دریا برای سالم ماندن بقیه آن، خسارت کلی محسوب می‌شود (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۷۳).

An insurance document may indicate that the cover is subject to a **franchise or excess** (deductible) (Collyer, ۲۰۰۷, p.۱۵۹).

سند بیمه می‌تواند به پرداخت خسارت با کسر فرانشیز، یا عدم پوشش مبلغ معینی از خسارت (مازاد) اشاره داشته باشد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۷۴).

هزینه‌های ناشی از تأخیر در تخلیه کالا (شیرازی، ۱۳۹۸، ص. Demurrage costs (۶۲)

پرداخت قبل از سررسید (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۸۷)

Prepay

انتقال از یک وسیله به وسیله‌ی نقلیه دیگر (شیرازی، ۱۳۹۷، ص. ۵۹)

Usance برات‌های قابل پرداخت در آینده (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۸۶)

برخی از واژه‌های موجود در جملات برگزیده قابلیت معادل‌گزینی (سازی) به صورت تک‌واژه‌ای در زبان فارسی را ندارند، به این معنا که باید برای انتقال صحیح معنای این واژه‌ها، آن‌ها را در زبان

فارسی توصیف (معادل توصیفی) نمود. با توجه به تخصصی بودن متون و واژه‌ها، پس می‌توان نتیجه گرفت که این راهبرد کاربرد فراوان و مناسبی برای معادل‌گزینی (سازی) و انتقال مناسب معنا در این‌گونه از متون دارد.

۶.۴. ترادف

نیومارک بر این باور است که ترادف استفاده از یک معادل نزدیک در زبان مقصد برای واژه‌ای از متن مبدأ است و استفاده از آن در جایی است که معادل دقیق وجود نداشته باشد و واژه‌ای که معادل به‌جای آن گذاشته می‌شود، اهمیت زیادی در متن نداشته باشد.

Documents listed in credit should be presented as separate documents (Collyer, ۲۰۰۷, p.۹۴).

اسناد درخواستی در یک اعتبار باید به‌صورت جداگانه ارائه شوند (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۰۵).
The statement "partial drawings prohibited" or similar expression means that a presentation must be for the full amount available (Collyer, ۲۰۰۷, p.۵۶).

شرط «برداشت قسمتی مجاز نیست» یا نظایر آن یعنی ارائه اسناد باید برای کل مبلغ قابل استفاده باشد (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۳).

Non-Examination of Extraneous Documents (Collyer, ۲۰۰۷, p.۶۰).

عدم بررسی اسناد نامرتبط (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۷).

This position has also been taken up in ICC publication International Standard Banking Practice (Collyer, ۲۰۰۷, p.۶۱).

این تصمیم همچنین در نشریه‌ی اتاق بازرگانی بین‌الملل «رویه‌ی استاندارد بانکداری بین‌المللی» درج شده است (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۸).

با توجه به عدم وجود هم‌معنایی مطلق در روابط مفهومی، اما بر اساس نمونه‌های ارائه‌شده در این راهبرد می‌توان گفت که برای واژه‌های موجود در زبان مبدأ، معادل‌گزینی (سازی) ترادفی بیشتر بر اساس بافت موقعیتی (کاربردشناسی) صورت گرفته است.

۷.۴. گرتبه‌برداری

این راهبرد ترکیبی از قرض‌گیری و ترجمه‌ی تحت‌اللفظی است و در کلمات مرکب و باهم‌آیی‌ها اتفاق می‌افتد. اگر ترجمه‌ی لغت به لغت را یک نوع از گرده‌برداری به حساب آوریم، موارد بسیاری از این راهبرد معادل‌یابی در متون برگزیده یافت می‌شود.

اعتبار اسنادی با شرط قرمز (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. **Red Clause Documentary Credit** .

(۴۹

اعتبار اسنادی ناپایدار (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. **Inoperative Documentary Credit** .

(۴۹

برات دیداری، پرداخت دیداری (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. **Sight Draft, Sight Payment** .

(۲۹

Payment of a monetary unit of account in which case the undertaking is to pay in that unit of account.

پرداخت به واحد پولی حساب که در این صورت تعهد پرداخت به آن واحد حساب می‌باشد (حسینی و درویش - ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۸۹).

Chamber of Commerce (اتاق بازرگانی)، Chamber of Economy (اتاق اقتصادی)، Ministry of Commerce (وزارت بازرگانی)، Face Value (ارزش اسمی)، Black Back Transport Document (سند حمل پشت سفید)، Issuing Bank (بانک صادرکننده)، Advising Bank (بانک ابلاغ‌کننده).

این موارد نمونه‌هایی از گرده‌برداری در معادل‌های رسمی هستند که در برخی موارد درک صحیحی به خواننده از معنا و مفهوم در زبان مقصد ارائه نمی‌کنند. به‌طور کلی و با توجه به نمونه‌های ارائه‌شده در راهبرد گرده‌برداری، می‌توان دریافت که مترجمان متون برگزیده به این راهبرد از معادل‌یابی استقبال زیادی نشان داده‌اند، اگرچه که در پاره‌ای از موارد معادل‌گزینش (ساخت) شده، دامنه‌ی کار را به‌طور کامل مشخص نکرده و سبب سردرگمی خواننده می‌شوند.

۴. ۸. تغییرات (یا جایگزینی‌ها)

منظور از این راهبرد، تغییر یا جایگزینی (ساختاری) در مقوله‌های دستوری عناصر سازنده‌ی عبارات و جملات موجود در دوزبان متفاوت مورد ترجمه است. ساختارهای دستوری و توالی مقوله‌های آن‌ها

در زبان‌های مختلف، متفاوت هستند و باید دید که عدم رعایت این تغییرات در مقوله‌های دستوری، چگونه در انتقال معنای بین دو زبان تأثیر گذار هستند.

Interpretative Principles (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۵۹)

(۵۹)

Standard Banking Practice (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۱)

Required Signature on a Document (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۸)

(۷۸)

Status of Reimbursement Obligations (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۳۲)

(ص. ۴۳۲)

Receipt of Instruction (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۸۶)

An original Airway Bill (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۳۷)

(ص. ۲۳۷)

UN Commission on International Trade Law (UNCITRAL)

کمسیون قانون تجارت بین‌الملل در سازمان ملل (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴)

طبق توالی ارکان جمله، جایگاه صفت و موصوف در زبان انگلیسی و فارسی متفاوت است. در معادل‌گزینی‌های نمونه‌ی اول و دوم این توالی در ساختار زبان فارسی رعایت نشده است که در مورد اول اصول تفسیری (اصولی که به شکل تفسیری هستند) به تفسیر اصولی (تفسیری که اصولی هستند) و در نمونه‌ی دوم رویه بانکی استاندارد با جایجایی به رویه استاندارد بانکی (تغییر در ارجاع) ترجمه شده است. در نمونه‌ی سوم required به‌عنوان صفت برای امضاء با معادل دستوری فعلی برگردان شده است، درحالی‌که معادل مناسب برای آن در زبان فارسی «امضای مورد نیاز بر روی سند» است که هم جایجایی و هم نقش‌های معنایی مناسب در معادل‌گزینی را نشان دهد.

در نمونه‌ی چهارم عبارت موجود در متن اصلی به وضعیت تعهدات پوششی و نه وضعیت پوشش تعهدات اشاره دارد (جابه‌جایی اسم و صفت) که بازهم عدم رعایت برگردان مناسب مقوله‌های دستوری و نقش و توالی آن‌ها مشهود می‌باشد. در سه مثال آخر دستورات دریافتی به‌جای دریافت دستور (برگردان

اسم به صفت)، اصل سند حمل دریافتی به جای سند حمل هوایی اصلی (برگردان صفت به اسم) و کمیسیون قانون تجارت بین الملل در سازمان ملل به جای کمیسیون سازمان ملل درباره‌ی قانون تجارت جهانی (تغییر در ارجاع) نیز با جابجایی ارکان، تغییر مقوله‌ی دستوری و تغییر معنایی، تا حدودی مفهوم مورد نظر را انتقال داده‌اند.

در برخی موارد این تغییر و جایگزینی در سطوح مختلف و بالاتر دستوری نیز صورت گرفته است (معادلیابی جمله با عبارت و یا واژه و یا بالعکس) که در نمونه‌های زیر این تغییرات در انتقال صحیح معنا خللی ایجاد نکرده‌اند. جای بررسی این سطوح در راهبرد ترجمه‌ای نیومارک خالی به نظر می‌رسد. **This is evident in the following rules which clearly define what presentation is, where it has to occur, when it has to be made, how it has to be made and how it will be recognized** (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۵۴).

این موضوع در موارد زیر به وضوح مشهود است که در آن‌ها مفهوم ارائه اسناد، محل ارائه، زمان ارائه، نحوه ارائه، و نحوه تشخیص آن به روشنی بیان می‌شود (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۰). **Failure to give notice of dishonor or acceptance or acknowledgement that a deferred payment undertaking has been occurred** obligates the issuer to pay at maturity (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۶۷).

قصور در اعلام پذیرش اسناد یا قبولی یا تعهد پرداخت مدت‌دار، بانک گشایش‌کننده را ملزم به پرداخت در سررسید می‌نماید (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۸۵). **Goods may be received** before the documents under the documentary credit are received by the issuing bank (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۴۲۱).

ورود کالا به مقصد قبل از دریافت اسناد تحت اعتبار اسنادی توسط بانک گشایش‌کننده (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲۹).

۹.۴. دگرگون‌سازی (وارونه‌ش)

دگرگون‌سازی با تغییر نقطه‌نظر، دیدگاه، و یا مقوله‌ی ذهنی مترجم (تغییر علت به جای نتیجه، جزء به جای کل، تغییر نمادها، و معلوم به مجهول) اتفاق می‌افتد.

When a document checker examines insurance, financial, and commercial documents, and documents for official purposes presented under documentary credits, he or she will often find that documents do not comply (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۲۹۶).

اسناد بیمه، اسناد مالی، اسناد تجاری و اسناد مورد نیاز برای عملیات اداری که تحت اعتبار اسنادی ارائه می‌شوند، اغلب دارای مغایرت‌هایی هستند (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۰۶).

Standby letters of credit are not legally distinct from demand guarantee (Collyer, ۲۰۰۷, p.۳۹).

اعتبارنامه‌های ضمانتی از نظر قانونی همانند ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه هستند (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۵۲).

Documentary credit to be issued in favor of the beneficiary in sufficient time **to enable shipment to be effected** (Collyer, ۲۰۰۷, p.۱۲۶).

ترتیبات گشایش اعتبار به نفع ذینفع به موقع انجام گرفته تا او بتواند کالا را حمل کند (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۴۲).

در نمونه‌ی اول، نگاه به موضوع از دیدگاه فرد مسئول بررسی اسناد و در ترجمه‌ی آن، نگاه به خود اسناد تغییر پیدا کرده است. در نمونه‌ی دوم نیز دیدگاه تضادگونه نبودن به دیدگاه ترادفی در ترجمه تبدیل شده است. در نمونه‌ی سوم تغییر دید در ترجمه از روی کالا که می‌بایست حمل شود بر روی ذینفع کالا که می‌بایست کالا را حمل کند (معلوم به مجهول) اتفاق افتاده است که البته این موارد در بخش ساخت اطلاعاتی در معناشناسی ساختارگرا نیز قابل بررسی هستند. با توجه به علمی‌بودن این نوع از متون (کاربرد فراوان جملات مجهول در زبان انگلیسی) مشخص گردید که این راهبرد بیشتر با تغییرات ساختار دستوری مجهول به معلوم و یا برعکس در ترجمه‌های متون برگزیده اتفاق افتاده است. اما طبق دو نمونه‌ی نخست، می‌توان گفت که مبتداسازی (ساخت اطلاعاتی) نیز از جمله مواردی است که سبب تغییر نگاه مترجم در این‌گونه از متون می‌شود که جای بررسی این امر (تغییر نگاه مترجم با مبتداسازی و ساخت اطلاعاتی) نیز در بررسی این راهبرد معادل‌یابی نیومارک خالی به نظر می‌رسد.

۴. ۱۰. ترجمه‌ی مقبول

در ترجمه‌ی مقبول (ترجمه‌ی استاندارد مورد پذیرش) باید از ترجمه‌ی مورد پذیرش استفاده شود. به عبارتی دیگر، وقتی یک معادل ترجمه‌ای رسمی و مشخص برای واژه و یا عبارت در زبان مقصد برگزیده شده است، مترجم می‌بایست از آن در ترجمه استفاده نماید تا خواننده دچار سردرگمی نشود. مگر آنکه مترجم با ترجمه‌ی آن موافق نباشد که در این صورت بهتر است ترجمه‌ی درست آن را پیشنهاد کند (نیومارک، ۲۰۰۶، ۱۴۱). لذا بر اساس توضیحات ارائه‌شده و همچنین بررسی‌های صورت‌گرفته بر روی ترجمه‌های متون برگزیده، مشخص گردید که با توجه به وجود برخی ترجمه‌های رسمی همچون Chamber of Commerce (اتاق بازرگانی)، Chamber of Economy (اتاق اقتصادی) و غیره اما مخالفتی با آن‌ها صورت نگرفته و استفاده‌ای از این راهبرد نشده است.

۱۱.۴. ترجمه‌ی موقت

این روش ترجمه، موقتی است که معمولاً برای واژه‌های جدید سازمانی صورت می‌گیرد و باید آن را داخل گیومه قرار داد تا پس از معادل‌یابی (سازی) آن توسط فرهنگستان ادب تغییر یابد. در مورد این راهبرد ترجمه‌ای نیز می‌توان گفت که نمونه‌ای از این راهبرد ترجمه‌ای در ترجمه‌های این متون استفاده نشده است، اما می‌توان به مترجمان این متون پیشنهاد داد که در معادل‌یابی‌های مربوط به اختصارالفبایی و یا سرواژه‌سازی‌های این متون که تاکنون برای آن‌ها معادل اختصارالفبایی و یا سرواژه‌ای در زبان فارسی ساخته نشده است، از این راهبرد استفاده کنند.

۱۲.۴. جبران

کیادربندسری (۱۳۹۶) در مقاله‌ی خود هدف این راهبرد ترجمه‌ای را جبران تأثیر یکی از صنایع متن مبدأ مانند جناس یا واج‌آرایی می‌داند که در ترجمه از دست رفته است (پالمبو، ۱۳۹۱، ۲۲). ظاهراً این روش هنگامی صورت می‌گیرد که نارسایی معنایی یا نقص در جلوه‌های آوایی و استعاره‌ها و تأثیر کاربردی بخشی از جمله در قسمتی دیگر از همان جمله یا در جمله‌ی مجاور آن جبران می‌شود (نیومارک، ۱۳۷۲، ۱۱۵). با بررسی‌های صورت‌گرفته بر روی جملات برگزیده مشخص گردید که با توجه به نوع متون (علمی) و وابستگی مترجمان این متون به ترجمه‌ی مقید و وفادار به متن مبدأ (دوری از ترجمه آزاد و رو به تألیف) از این کاربرد نیز استفاده‌ای نشده است.

۱۳.۴. تحلیل مؤلفه‌ای

با بررسی متون برگزیده مشخص شد که با توجه به کاربرد مفید این مقوله‌ی معناشناختی ساختارگرایی برای معادل‌یابی (سازی) مناسب در واحدهای هم‌حوزه، متأسفانه از این راهبرد استفاده چندانی در این متون نشده است (به غیر از موارد اندکی که با استفاده از تجربه‌ی مترجم و یا استفاده از راهبرد معادل‌یابی گرت‌برداری و یا ترجمه‌ی قرضی که در آن تفاوت مؤلفه‌ای میان واژه‌های هم‌حوزه مشخص و انتقال می‌یابند).

۱۴.۴. کاهش و افزایش

در این راهبرد می‌توان گفت که با عمل کاهش (حذف) مترجم علاوه بر حفظ معنایی که می‌بایست منتقل شود، به دنبال برقراری اصل اقتصاد (ساخت زبانی بهینه) در زبان مقصد است. اما از سوی دیگر،

در برخی موارد در صورت عدم دقت لازم مترجم در عمل کاهش امکان ایجاد ابهام معنایی، انتقال نامناسب و نامفهوم معنا و یا ساخت غیردستوری در متن مقصد وجود دارد.

To satisfy a specific concern of the buyer in relation to the certification required

تأمین درخواست خریدار (حسینی و درویش ملا،

(Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۸۱).

۱۳۹۳، ص. ۲۹).

Negotiation means the purchase by the nominated bank of drafts (drawn on a bank other than the nominated bank) and/or documents under a complying presentation, **by advancing or agreeing to advance funds** to the beneficiary on or before the banking day on which reimbursement is due to the nominated bank.

معامله‌ی اسناد یعنی خرید برات (صادره بر عهده‌ی بانک دیگری به غیر از بانک مقرر) و/ یا اسناد ارائه‌شده مطابق شرایط اعتبار توسط بانک مقرر، اعم از اینکه پرداخت به ذینفع انجام گیرد یا پیش از روز بانکی تعیین شده در پوشش وجه واقع شود (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. ۲۷). و ترجمه‌ی دوم توسط حسینی و درویش ملا و بدون عمل: معامله یعنی خرید برات (صادره بر عهده‌ی بانکی غیر از بانک تعیین شده) و/ یا اسناد تحت ارائه‌ی مطابق، توسط بانک تعیین شده، از طریق پرداخت پیش از موعد یا موافقت با پرداخت پیش از موعد به ذینفع در، یا پیش از روز بانکی که سررسید پوشش به بانک تعیین شده فرا می‌رسد (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۷۳).

در نمونه‌ی نخست، عمل کاهش (حذف) با مدنظر قراردادن اصل اقتصاد صورت گرفته که البته در صورت عدم آگاهی خواننده از بافت، ممکن است ایجاد ابهام کند. اما در صورت احاطه خواننده به موضوع مورد بحث، با عمل حذف رعایت اصل اقتصاد در زبان مقصد به خوبی صورت گرفته است. در نمونه‌ی دوم با دو ترجمه که در ترجمه‌ی اول با عمل حذف **by advancing or agreeing to advance funds** اصلی‌ترین عمل (پرداخت پیش از موعد) در معامله نادیده گرفته شده است و خود سبب از بین رفتن معنا و همچنین ایجاد ساختاری غیردستوری در ترجمه شده است. اما در ترجمه‌ی دوم که عمل حذف صورت نگرفته است، معنا به طور کامل منتقل و ابهامی در متن مقصد دیده نمی‌شود.

راهبرد افزایش و دلایل استفاده از آن:

الف: رفع ابهام و شفاف‌سازی

ب: ایجاد روایی و تأکید در زبان مقصد (عدم لزوم معنایی و دستوری)

پ: ضرورت زبانی (دستوری، معنایی، و غیره) در ساختار زبان مقصد

States that it is original, unless the statement appears not to apply to the document presented (Collyer, ۲۰۰۷, p.۳۳۰).

در سند قید شده باشد که اصل است مگر آنکه مشخص باشد آن قید مربوط به سند ارائه شده نیست (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۳۹).

Performance or breach of any underlying transaction (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۴۷).

انجام یا قصور در انجام تراکنشی که مبنای گشایش اعتبار ضمانتی بوده است (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۱).

If any alternation is made in the document, it is properly authenticated (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۳۳۸).

هرگونه اصلاح یا تغییر در سند، به درستی تصدیق شده باشد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۴۸). در نمونه‌ی اول که افزایش برای توضیح بیشتر و جلوگیری از ابهام صورت گرفته است. در نمونه‌ی دوم که مترجم با عمل افزایش و توصیف نیز سبب شفاف‌سازی و توضیحات بیشتر شده است. اما در نمونه‌ی سوم، دو معادل در مقابل یک واژه زبان مبدأ قرار گرفته است که لزوم معنایی و دستوری نداشته و کمکی به رفع ابهام نمی‌کند و صرفاً با سلیقه‌ی مترجم و برای ایجاد روایی و تاکید در زبان مقصد صورت گرفته است. شایان‌ذکر است که در برخی موارد عدم استفاده مناسب از راهبرد افزایش سبب ایجاد حشو می‌گردد.

۱۵. ۴. بازنویسی (دگرنوشت)

بازنویسی، شرح و بسط و یا توضیح بخشی از متن است. این فرایند در متونی مورد ستفاده قرار می‌گیرد که ضعیف یا نارسا نوشته شده باشند و یا معنای تلویحی داشته و نکات مهمی در آن‌ها حذف شده باشد.

Issuing bank retains either title to the goods or control over the goods by having consigned to the issuing bank (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۴۲۲).

با درخواست درج نام بانک گشایش‌کننده به‌عنوان گیرنده کالا (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۳۰) پابندی مترجمان متون علمی به ساختار زبان مبدأ از جمله مواردی است که سبب ایجاد بسیاری از نارسایی‌ها در ترجمه‌ی این‌گونه از متون شده است. لذا با توجه به بررسی جملات بانکی برگزیده و قرارگرفتن این‌گونه از متون در گروه متون علمی، می‌توان گفت که از این راهبرد ترجمه‌ای استفاده چندانی نشده است.

۱۶. ۴. ترکیب (فرایندهای تلفیقی)

این راهبرد همان طور که از نامش پیداست زمانی کاربرد دارد که هم‌زمان از دو یا چند راهبرد معادل-یابی استفاده شود.

Teletransmitted and Pre-Advised Credits and Amendments

اعتبارات و اصلاحیه‌های مخابره‌شده از راه دور و پیش‌آگهی (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. ۳۷)
Undertaking to honour by issuer and any confirmer to beneficiary (Collyer, ۲۰۰۷, p.۵۲).

تعهد بانک گشایش‌کننده و بانک تأییدکننده به ذینفع برای پذیرش پرداخت (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۷)

در نمونه‌ی اول از سه راهبرد توصیفی، تحلیل مؤلفه‌ای، و تغییرات (یا جایگزینی‌ها) استفاده شده است. با راهبرد توصیفی، معادل مخابره شده از راه دور برای teletransmitted گزینش شده است و طبق راهبرد تحلیل مؤلفه‌ای معادل مخابره از ارسال (طبق مؤلفه متمایزکننده استفاده از وسایل الکترونیکی و اینترنتی) متمایز شده است. همچنین از راهبرد تغییرات و یا جایگزین‌ها برای تغییر مقوله-ی دستوری صفت به اسم (تغییر پیش‌آگهی شده به پیش‌آگهی) استفاده شده است.

در نمونه‌ی دوم هر دو عمل افزایش و کاهش (حذف) هم‌زمان صورت گرفته است. مترجم با افزودن واژه‌ی بانک به دو واژه‌ی issuer و confirmer در معادل‌گزینی، سبب افزایش و از طرف دیگر با حذف واژه any (به معنای «هر») که هر بانک تأییدکننده‌ای را شامل می‌شود) از راهبرد کاهش (حذف) به‌صورت نابجا استفاده کرده است. به‌عبارتی دیگر مترجم با این راهبرد ترجمه‌ای، با عمل افزایش سبب شفاف‌سازی و با عمل حذف سبب انتقال نامناسب معنا (وجود یک و یا چند تأییدکننده) شده است

۴. ۱۷. یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات

مترجم با استفاده از این راهبرد، اطلاعات افزوده‌ای (در متون علمی: توضیحات فنی مربوط به موضوع و یا توضیحات زبانی به صورت استفاده‌ی خودسرانه از واژه‌ها برای توضیح مطلب) درباره‌ی واژه و یا عبارت مورد نظر در زبان مقصد ارائه می‌دهد. این اطلاعات با توجه به نوع متن در خارج از ترجمه (متون بیانی)، به شکل تطبیق‌های ریز (جزئیات فرهنگی)، و یا جایگزینی اطلاعات و اضافات زبان مقصد با اطلاعات زبان مبدأ ارائه می‌شوند. همچنین این توضیحات به روش‌های الف: بند وصفی (داخل گیومه، داخل دوخط و غیره)، ب: پاورقی و یادداشت در پایین صفحه، پ: یادداشت‌های آخر

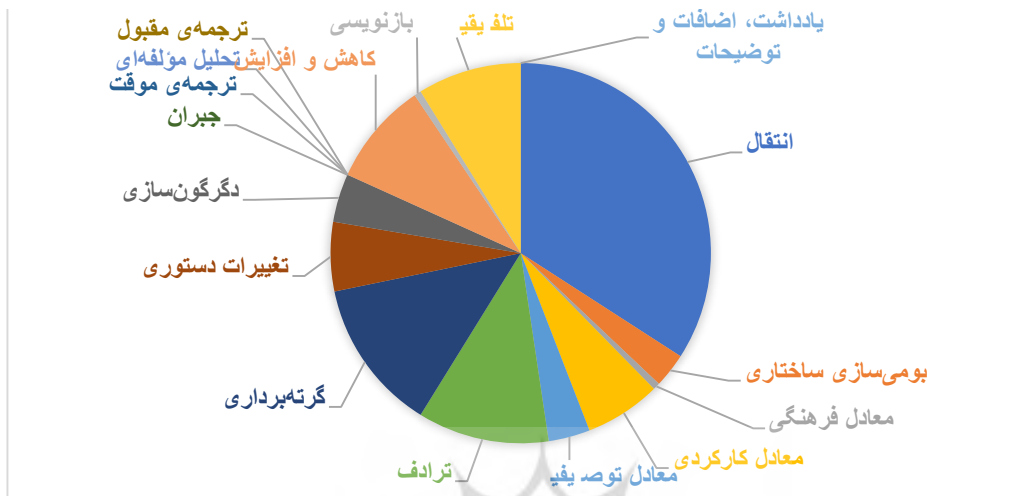
فصل‌ها و ت: یادداشت‌های توضیحی یا واژه‌نامه‌ی آخر کتاب آورده می‌شوند (نیومارک، ۱۳۷۲، ص ۱۱۸).

با توجه به تخصصی بودن و وجود واژه‌های تخصصی فراوان در این‌گونه از متون، هیچ‌یک از مترجمان از روش‌های ارائه اطلاعات و توضیحات اضافه حتی به صورت پاورقی به‌عنوان محلی برای درج یادداشت‌ها، اضافات، و یا توضیحات استفاده نکرده‌اند. که این خود با توجه به توضیحات و تفسیرات مورد نیاز در متون تخصصی یکی از نقاط ضعف این ترجمه‌ها است.

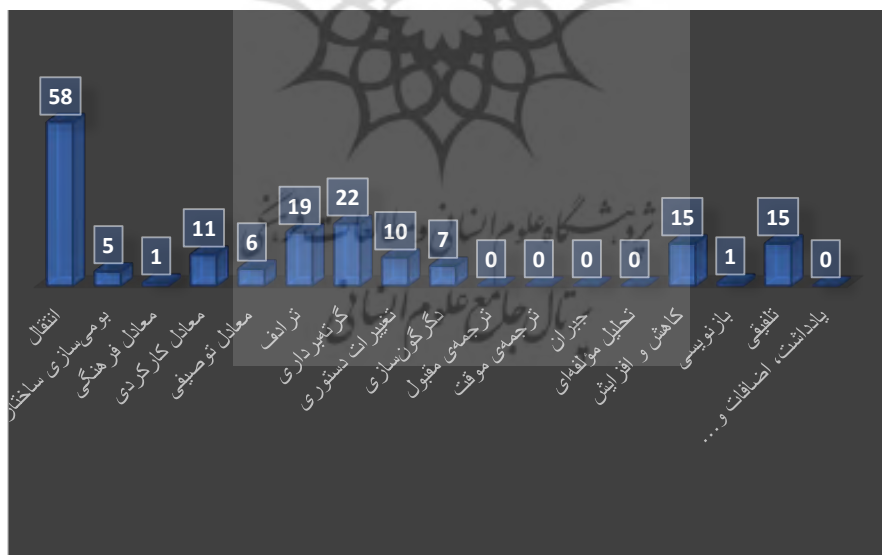
جدول ۳. تعداد و درصد فراوانی مربوط به هر یک از راهبردهای معادل‌یابی ترجمه‌ای نیومارک در جملات بانکی

راهبرد ترجمه‌ای	تعداد موارد یافت‌شده	درصد (%) موارد بر اساس کل راهبردهای مورد استفاده
انتقال	۵۸	۳۴٫۱۲%
بومی‌سازی ساختاری	۵	۲٫۹۴%
معادل فرهنگی	۱	۰٫۵۹%
معادل کارکردی	۱۱	۶٫۴۷%
معادل توصیفی	۶	۳٫۵۳%
ترادف	۱۹	۱۱٫۱۸%
گرفته‌برداری	۲۲	۱۲٫۹۴%
تغییرات دستوری	۱۰	۵٫۸۸%
دگرگون‌سازی	۷	۴٫۱۲%
ترجمه‌ی مقبول	۰	۰%
ترجمه‌ی موقت	۰	۰%
جبران	۰	۰%
تحلیل مؤلفه‌ای	۰	۰%
کاهش و افزایش	۱۵	۸٫۸۲%
بازنویسی	۱	۰٫۵۹%
تلفیقی	۱۵	۸٫۸۲%
یادداشت، اضافات و توضیحات	۰	۰%
مجموع	۱۷۰	۱۰۰%

شکل ۱: فراوانی مربوط به راهبردهای مورد استفاده در معادل‌گزینی (سازی)های مربوط به ترجمه‌های جملات بانکی برگزیده

نمودار ۱: نمودار مربوط به تعداد راهبردهای مورد استفاده در معادل‌گزینی (سازی)های ترجمه‌های جملات بانکی برگزیده

۳. نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی تحلیل راهبردهای معادلیابی (سازی) در ترجمه‌های متون بانکی با یک رویکرد تلفیقی ترجمه‌ای و زبان‌شناختی و با استفاده از راهبردهای معادلیابی نیومارک و معناشناسی ساختارگرا انجام شد. با توجه به بررسی‌های پژوهشگر می‌توان گفت که تا کنون بیشتر تحقیقات صورت گرفته بر روی ترجمه‌ی متون بانکی از دیدگاه ارزشیابی ترجمه صورت گرفته‌اند که این امر سبب گردیده که این مقاله از لحاظ تحلیل ترکیبی زبان‌شناختی-ترجمه‌ای جهت تحلیل این گونه از متون دارای نوآوری باشد. همچنین از آنجاکه این پژوهش تنها متمرکز به یک زمینه‌ی خاص از ترجمه‌ی متون تخصصی می‌باشد و نمی‌توان آن را در همه‌ی موارد به تمامی انواع متون بسط داد، پس به نوعی با محدودیت در اثربخشی در آن نیز روبرو هستیم.

با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل هفده راهبرد معادلیابی نیومارک در ترجمه‌های متون بانکی برگزیده و در پاسخ به دو پرسش پژوهش می‌توان گفت که با توجه به پرسش اول پژوهش در خصوص استفاده از راهبردهای معادلیابی (سازی) در متون بانکی برگزیده، راهبردهای انتقال، گره‌برداری، ترادف، تلفیقی، کاهش و افزایش، کارکردی، تغییرات دستوری، دگرگون‌سازی، توصیفی، بومی‌سازی، بازنویسی و فرهنگی به ترتیب از بیشترین به کمترین میزان استفاده را دارا هستند که دو مورد راهبرد انتقالی و بومی‌سازی سبب ورود واژه‌های بیگانه بسیار به زبان فارسی در این گونه از متون شده‌اند. در برخی موارد همچون راهبردهای تغییرات (جایگزینی)، دگرگون‌سازی (وارونهش) و کاهش و افزایش مواردی به اشتباه از این راهبردها استفاده شده است که سبب ایجاد تغییر در معنای مورد نظر شده‌اند. از سوی دیگر نیز از راهبردهای معادلیابی مقبول، موقت، جبران، تحلیل مؤلفه‌ای (جهت حل نارسایی‌های بخش واژه‌های هم‌حوزه)، یادداشت، اضافات و یا توضیحات، و فرهنگی (در بخش تخصصی متون) هیچ استفاده‌ای نشده است.

در خصوص پاسخ به پرسش دوم پژوهش نیز می‌توان گفت که با بررسی معادل‌های گزینش (ساخته) شده، معادل‌های کارکردی (با بیان کارکرد و ارائه معنای مناسب)، توصیفی (با ارائه توصیف مورد نیاز جهت درک معنای واژه‌ها)، تحلیل مؤلفه‌ای (با بیان تفاوت‌های ظریف مؤلفه‌ای در میان واژه‌های هم‌حوزه)، یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات (با بیان توضیحات اضافی جهت درک صحیح معنای واژه-

ها و عبارات) و گرت‌برداری (با ساخت و ارائه معادل‌های مناسب با معنای دقیق) نقش بارزتری در معادل‌یابی (سازی) واژه‌ها و عبارات در این‌گونه از متون دارند. البته این به آن معنا نیست که سایر راهبردها نقشی در معادل‌یابی (سازی) این‌گونه از متون ندارند، بلکه استفاده به‌جا و مناسب از راهبردهای دیگر نیز برای ترجمه و انتقال صحیح و دقیق معنا در این متون ضروری به نظر می‌رسند.

منابع

- پالمبو، گ. اصطلاحات کلیدی در مطالعات ترجمه. ترجمه‌ی فرزانه فرحزاد و عبدالله کریم‌زاده. تهران: قطره (۱۳۹۱).
- چاپ و نشر بازرگانی (۱۳۹۸). اینکوترمز ۲۰۲۰: قواعد اتاق بازرگانی بین‌المللی برای استفاده از اصطلاحات تجاری داخلی و بین‌المللی. تهران: چاپ و نشر بازرگانی.
- حسینی، ا.، و درویش ملا، ج. (۱۳۹۳). راهنمای جامع اعتبارات اسنادی. تهران: اداره‌ی آموزش بانک سپه.
- حسینی معصوم، س. (۱۳۹۹). چالش‌های زبان‌شناختی در ترجمه؛ برگردان نشان‌های تجاری و عناوین سازمانی از فارسی به انگلیسی. فصل‌نامه‌ی مطالعات زبان‌ها و گویش‌های غرب ایران، ۹(۲)، ۶۵-۸۴.
- حیدری، ز.، قائمی، م.، و زودرنج، ص. (۱۳۹۷). برابر‌نهادی عنصر فرهنگی پوشاک در قرآن کریم طبق نظریه‌ی نیومارک (مطالعه موردی پنج ترجمه‌ی فارسی قرآن کریم). دو فصل‌نامه‌ی علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث، ۵(۹)، ۷۹-۱۰۶.
- خلعت‌بری، ف. (۱۳۷۳). مجموعه مفاهیم پولی، بانکی و بین‌المللی انگلیسی، آلمانی، فرانسه، ایتالیایی، اسپانیایی و فارسی. تهران: شب‌اویز.
- خلیلی‌زاده گنجعلی‌خانی، م.، و امیرشجاعی، آ. (۱۳۹۶). مطالعه‌ی تطبیقی کاربرد استراتژی‌های ترجمه نیومارک در ترجمه‌ی قرآن. فصل‌نامه‌ی مطالعات قرآنی، ۹(۳۳)، ۲۲۱-۲۳۹.
- ذوقی، م. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۸). مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP۶۰۰). تهران: چاپ خجسته.
- ذوقی، م.، و زند میرآلوند، م. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۹). اینکوترمز ۲۰۲۰: مقررات اتاق بازرگانی بین‌المللی برای استفاده از اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی و داخلی. تهران: جنگل.
- شقاقی، و. (۱۳۸۶). مبانی صرف. تهران: انتشارات سمت.
- شیرازی، ف. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۷). رویه‌های بین‌المللی عملیات بانکی (ISBP) برای بررسی اسناد به موجب UCP۶۰۰. تهران: جنگل.
- صداقت رستمی، م.، و بیگدلی، ع. (۱۳۹۵). ترجمه‌ی متون علوم اجتماعی: مشکلات و راه‌حل‌ها. مطالعات اجتماعی ایران، ۱۰(۳ و ۲)، ۵۷-۷۶.
- صیادانی، ع.، و بازیار، ر. (۱۳۹۴). نقدی بر معروف‌ترین روش‌های ترجمه‌ی قرآن کریم (بر اساس جدیدترین تئوری‌های ترجمه و زبان‌شناسی). دو فصل‌نامه‌ی پژوهش‌های قرآنی در ادبیات، ۲(۱)، ۱-۱۷.
- عادل، م.، و رحیمی، ح. (۱۳۹۶). اصول ترجمه‌ی متون حقوقی. فصل‌نامه‌ی مطالعات حقوق خصوصی، ۴۸(۲)، ۳۰۱-۳۲۰.

کیادربندسری، ف.، و صدقی، ح. (۱۳۹۶). چگونگی ترجمه‌پذیری عنصر فرهنگی نهادها، آداب و رسوم، جریان‌ات و مفاهیم در ترجمه‌های عربی به فارسی با تکیه بر چارچوب نظری نیومارک. ادب عربی، ۹(۲)، ۱۹۹-۲۱۶.

لطفی‌پور ساعدی، ک. (۱۳۸۸). اصول و روش ترجمه. تهران: دانشگاه پیام نور.
نیومارک، پ. دوره‌ی آموزش فنون ترجمه. ترجمه‌ی منصور فهیم و سعید سبزیان. تهران: رهنما (۱۳۷۲).
نیومارک، پ. (۲۰۰۶). الجامع فی الترجمة. ترجمه‌ی حسن غزالی. بیروت: دار مکتبة الهلال.

- Adel, M., & Rahimi, H. (۲۱۱۸). Principles of translation of legal texts. Private Law Studies Quarterly. ۴۸(۲), ۳۱۱-۳۲۰.
- Ahmad Mukhtar Imam, I., Riad, M., & Elezabi, A. (۲۰۲۰). Problems in translating economic terminology from English into Arabic and vice versa. Scientific Research in Arts, ۲۱(۲۱), ۴۵-۶۸.
- Bühler, K. (۱۹۳۴). Sprachtheorie. die darstellungsfunktion der sparche. Jena, Deutschland: Gustav Fischer.
- Collyer, G. (۲۰۰۷). The guide to documentary credits. Canterbury, U.K: IFS school of finance
- Daghoughi, Sh., & Hashemian, M. (۲۱۱۶). Analysis of culture-specific items and translation strategies applied in translating Jalal Al-hh sssss BBy eee eeeee eeeeeee eeeeeee ee eeeeeee ۹(۴), ۱۷۱-۱۸۵.
- Fahim, M., & Sabzian, S. (۱۹۹۳). Textbook of translation. Tehran: Rahnam. (Translated in Persian).
- Farahzad, F., & Karimzadeh, A. (۲۱۱۲). Key terms in translation studies. Tehran: Ghatreh. (Translated in Persian).
- Fathi-Alishah, S., Sajjadi, S., Kooroghli, M. R., & Salahi-Yekta, A. (۲۱۱۹). English to Persian translation accuracy of rules and regulations of international banking system. KnE Social Sciences, ۹۴۸-۹۵۷.
- Hariyanto, S. (۲۱۱۹, January). Problems and solution of translating unique banking terms from English into Indonesian. Paper presented at UNNES International Conference on English Language Teaching, Literature, and Translation (ELTLT ۲۱۱۸), Malang, Indonesia.
- Hosseini, A., & Darvishmolla, J. (۲۱۱۳). The guide to documentary Credits. Tehran. Sepah Bank Education Dpartment.
- Hosseini-Maasoum, S. M. (۲۱۲۱). Linqistic challenges in translation: Rendering brand and organization names from Persian to English. Research in Western Iranian Languages and Dialects, ۹(۲), ۶۵-۸۴.
- Heidari, Z., Ghaemi, M., & Zoud-Ranj. S. (۲۱۱۸). The equivalent of the cultural element of clothing in the Holy Qrr nn dddddd wwwmakks theory (A case study of five Persian translations of Holy Quran). Translation Studies of Quran and Hadith. ۵(۹), ۷۹-۰۰۶.
- Khalatbari, F. (۱۹۹۴). Collection of monetary, banking and international concepts. Tehran: Shabaviz.

- Khalilizadeh Ganjalikhani, M., & Amirshojaei, A. (۲۱۱۸). Comparative study of translation strategies applied by Newmark in Quran Translation. *Quarterly Sabzevaran Fadak*. ۹(۳۳), ۲۲۱-۲۳۹.
- Kiadarbandsari, F., & Sedghi, H. (۲۱۱۸). Translatibility of organisations and customs, activities, procedures and concept in Arabic to Persian translations with consider to Newmark theory. *Arabic Litreature*, ۹(۲), ۱۹۹-۲۱۶.
- Lotfipur Saedi, K. (۲۰۰۰). *An introduction to principles of translation*. Tehran: Payame noor University.
- Newmark, P. (۱۹۸۸). *A textbook of translation*. Hertfordshire, UK: Prentice Hall.
- fff dddtttttttt t sssss..... iiiiii iiii ii Off dddddd dddd eeeee ee Dictionary. Retrieved March ۱۶, ۲۱۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- Oxford university Press. (n.d.). Demurrage. In *Oxford Advanced ssssssss s rrrrrrr r. eeeeeeee rrr hh* ۱۶, ۲۱۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- fff dddtttttttt t sssss..... . yn..... .. Off dddddd dddd dddd Dictionary. Retrieved March ۱۶, ۲۱۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- Reiss, K. (۲۰۰۰). *Translation criticism: The potentials and limitations*. Manchester, UK: St. Jerome.
- Sayadani, A., & Bazyar. R. (۵۱۱۵). A critique of the most famous methods of translation of the Holy Quran (According to the most recent trnsalation and linguistic theories). *Journal of Koranic Studies in Literature*. ۲(۱), ۱-۱۷.
- Sedaghat Rostami, M., & Bigdeli, A. (۲۱۱۶). Translation of social sciences texts: Problems and solutions. *Journal of Iranian Social Studies*. ۰۰(۲-۳), ۵۷-۷۶.
- Shaghghi, V. (۲۰۰۸). *An introduction to morphology*. Tehran: Samt.
- Shirazi, F. (۵۱۱۵). *International standard banking practice for examination of documents under UCP ۶۰۰*. Tehran: Jangal.
- The Commerce Printing and Publishing Company. (۲۰۲۰). *Incoterms ۲۰۲۰: ICC rules for the use of domestic and international trade terms*. Tehran: The Commerce Printing and Publishing Company.
- Zoghi, M. (۲۰۲۰). *ICC uniform customs and practice for documentary credits (UCP)*. Tehran: Khojasteh.
- Zoghi, M., & Zandmiralavand, M. (۲۱۲۱). *Incoterms ۲۰۲۰: ICC rules for the use of domestic and international trade terms*. Tehran: Jangal.

Abstract**Analysis of Translation Strategies Utilized in Translation of Banking Texts
by Applying Structural Semantic Viewpoint****Mohammad Nasri**

PhD student in Linguistics, South Tehran Branch, Islamic Azad University,
Tehran, South Tehran.

Heydar Nasratzadeh (author in charge)

Assistant Professor, Department of Linguistics, South Tehran Branch, Islamic
Azad University, Tehran, South Tehran.

Shahram Modares street teacher

Assistant Professor, Department of Linguistics, South Tehran Branch, Islamic
Azad University, Tehran, South Tehran.

This study with application of a mixed-view of translation and linguistics, conducted to analyze the translations of banking texts in the documentary credit section (custom and practices) of international banking by selection of five translated books among which one hundred and seventy sentences were randomly selected. To this end, two perspectives of Newmark translation equivalent finding strategies and structural semantics with a descriptive-analytical method based on library resources were applied in order to analyze and recognize those translation strategies which are most frequently utilized and have prominent role in the correct translation and transmission of meaning in these types of text. Findings of the study indicate that transference and through-translation are the most frequent strategies and others are less likely to occur. Also, recognized translation, translation label, compensation, componential analysis, notes, additions and glosses and cultural strategies (in the specialized section of texts) are not utilized at all. Contrary to the frequency and based on the founded samples: functional, descriptive, componential analysis, notes, additions and glosses and through-translation play a more prominent role in translations of these types of text. Of course, this does not mean that other strategies do not play a role in equivalent selections of such texts, but the appropriate use of other strategies seems to be superficial for translation and transfer of correct meaning in these types of text and each strategy must be used in its proper place.

Keywords: Translational Equivalence Strategies, Banking Texts, Linguistic Viewpoint, Structural Semantics